

ศุภโชค เต็มสอาด 2548: การประเมินศักยภาพทรัพยากรนันทนาการในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน แบบมีส่วนร่วม เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การใช้ที่ดิน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน) สาขาวิชาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติอย่างยั่งยืน โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์นุชนาถ มั่งคั่ง, Ph.D. 145 หน้า

ISBN 974-9836-34-0

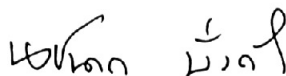
การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมินศักยภาพทรัพยากรนันทนาการในเขตอุทยานแห่งชาติ ทับลานเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอุทยานแห่ง ชาติทับลาน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ทำการประเมินศักยภาพทรัพยากร นันทนาการในพื้นที่โดยให้ประชาชนร่วมศึกษา ใช้วิธีสำรวจพื้นที่เพื่อให้ได้ค่าคะแนนศักยภาพโดยใช้สมการถ่วง น้ำหนัก ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยให้ประชาชน มีส่วนร่วม โดยใช้วิธีการอภิปรายกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปว่าประชาชนจะมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน เขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ได้อย่างไร

ผลการศึกษา พบว่า ค่าศักยภาพทรัพยากรนันทนาการในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ในพื้นที่ศึกษา ทั้ง 8 แห่ง ได้ค่าคะแนนศักยภาพเฉลี่ยระหว่างผู้วิจัยและประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง หน่วยพิทักษ์อุทยาน แห่งชาติที่ได้คะแนนสูง 3 อันดับแรก ได้แก่ หน่วยฯ สวนห้อม หน่วยฯ ไทยสามัคคี และหน่วยฯ คลองน้ำมัน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ควรได้รับการพิจารณาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด และหน่วยฯ คลังชัน ได้คะแนนต่ำ สุด ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ยังไม่เหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า การศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอุทยาน แห่งชาติทับลาน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม สรุปได้เป็น 3 ส่วน คือ 1) มีส่วนร่วมในฐานะผู้ได้รับอนุญาต ประกอบการเกี่ยวกับบริการท่องเที่ยว 2) มีส่วนร่วมในด้านการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว และ 3) มีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศร่วมกับอุทยานแห่งชาติ โดยการจัดตั้งกลุ่ม/องค์กรแล้วเข้าร่วมผ่าน ตัวแทน หรือโดยผ่านทางองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในรูปคณะกรรมการบริหารอุทยานแห่งชาติ เพื่อทำ หน้าที่ กำกับ ควบคุม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งในการมีส่วนร่วมใน ฐานะต่าง ๆ ต้องมีการทำข้อตกลงหรือกฎระเบียบเพื่อใช้ร่วมกันด้วย

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

30 / ๕๕ / ๔8

Supphachoke Temsaad 2005: Participatory Assessment of Recreation Resource Potential in Thab Lan National Park for Ecotourism Management. Master of Science (Sustainable Land Use and Natural Resources Management), Major Field: Sustainable Land Use and Natural Resources Management, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Miss Nuchanata Mungkung, Ph.D. 145 pages.
ISBN 974-9836-34-0

The objectives of this study were firstly to assess the recreation resource potential in Thab Lan National Park for ecotourism management by local people taking part. Secondly, to study guidelines of participatory ecotourism management. The study was separated in 2 parts. Part 1 was to encourage local people to participate in assessment of recreation resource potential in 8 areas of Thab Lan National Park. Participatory assessment of recreation resource potential for ecotourism management was done by surveying. Weighted score equation and descriptive statistics were used in the analysis. Part 2 was to find out the model for guidelines of participatory ecotourism management by local people, and resulted from a brainstorming session of local people and researcher. Finally to find out whether people have the right to participate in ecotourism management in National Park areas and how it would work.

The study found that the 8 areas within Thab Lan National Park had average potential score between the researcher and people of moderate potential to be ecotourism site. The top three sites with high score were Suan Hom Substation, Thai Sa Muk Kee Substation and Klong Nam Mun Substation and should be considered to be ecotourism sites. Ta Ling Chun Substation had the lowest score and then it could not promote to be ecotourism sites.

The guidelines for participatory ecotourism management by local people in the park were as follows: 1) joint management as permitted operators, 2) joint management in preservation and maintaining recreation resource, and 3) participation in ecotourism management with the National Park by forming a working group/organization, and then representative of the working group/organization or representative of the working or local administrative organization to be included in this activity and to determine the rules and regulations. There should also be the community representatives in the National Park management. In this activity, rules or agreement on collaboration should be supported and should be approved by National Park (steering) Committee who supervise, monitor and implement ecotourism management.

Supphachoke T.

Student's signature

Nuchanata Mungkung 301 05 / 05

Thesis Advisor's signature